KRISTUS KUNINGA SUURPÜHA A AASTAL

(Esimene lugemine Hs 34:11-12.15-17)
Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Issand: Vaata, mina ise otsin oma lambaid ja hoolitsen nende eest. Nii nagu karjane on mures oma karja lammaste pärast, kui ta seisab keset oma laialipillatud karja, nõnda tunnen mina muret oma lammaste pärast ja päästan nad kõigist paigust, kuhu nad on eksinud pilvisel ja hämaral päeval. Mina ise hoian oma lambaid ja lasen neil hinge tõmmata, ütleb Issand. Ma otsin üles selle, kes on kadunud, ja toon eksinu tagasi, ma seon haavatu haavad ja kinnitan nõtra, aga lihavale ja tugevale ma panen päitsed pähe. Mina hoian oma lambaid nii nagu peab. Aga teie, mu lambad – nii ütleb Issand – vaadake: mina olen see, kes ma mõistan kohut lamba ja lamba vahel, jäärade ja sikkude vahel.
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 23:1-2. 3-4. 5-6 R:1)
R: Issand on mu karjane ja mul pole millesti puudust.

Issand on mu karjane ja mul pole millestki puudust.
Haljal aasal ta laseb mul lebada,
vee äärde ta juhatab mind,
seal saan ma puhata, sest tema kosutab mu hinge.
R:

Ta juhib mind õiget teed, oma nime väel.
Ja kui ma kõnniksin kasvõi surmavarju orus
ei karda ma kurja, sest sina oled minuga,
sinu valitsuskepp ja karjasesau annavad mulle julgust.
R:

Sina katad mulle laua, minu vaenlaste nähes,
sina salvid mu pead lõhnava õliga ja täidad mu karika pilgeni.
Sinu headus ja arm on mu ümber kõik minu elupäevad,
ja ma jään Issanda kotta kogu mu eluajaks.
R:

(Teine lugemine 1Ko 15:20-27a.28)
Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad, Kristus on surnuist üles äratatud ja saanud esimeseks nende seast, kes on läinud hingama. Sest kui surm on tulnud ühe inimese kaudu, siis tuleb ka surnute ülestõusmine ühe inimese kaudu. Kui kõik surevad Aadamas, saavad nad Kristuses kõik elavaks. Aga igaüks omas järjekorras: esimesena Kristus, ja siis, kui tema jälle tuleb, kõik need, kes on tema omad. Selle järel tuleb lõpp, kui ta hävitab iga võimuse, meelevalla ja väe ning annab valitsuse Jumala, oma Isa kätte. Sest tema peab valitsema, kuni Jumal on pannud kõik ta vaenlased tema jalge alla. Viimne vaenlane, kellele lõpp tehakse, on surm – muidu ei saaks öelda, et kõik on pandud tema jalge alla. Aga kui kõik on alistatud, siis alistub ka Poeg Temale, kes ta on alistanud kõik, et Jumal oleks kõik kõiges.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mk 11:9-10)

Halleluuja. Kiidetud olgu see, kes tuleb Issanda nimel,
kiidetud olgu meie isa Taaveti kuningriik, mis nüüd on kätte jõudmas. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 25:31-46)
Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus ütles oma jüngritele: “Kui Inimese Poeg tuleb oma kirkuses ja kõik inglid ühes temaga, siis istub ta aujärjele, ja tema ette kogutakse kõik rahvad, ja ta eraldab inimesed üksteisest otsekui karjane eraldab lambad sikkudest. Ja ta kogub lambad oma paremale käele ja sikud vasakule.
Siis ütleb Kuningas neile, kes on tema paremal käel: “Tulge siia, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on valmistatud maailma algusest alates. Sest minul oli nälg ja teie andsite mulle süüa, mul oli janu ja teie andsite mulle juua, ma olin kodutu ja teie andsite mulle peavarju, ma olin alasti ja teie andsite mulle kehakatet, ma olin haige ja teie tulite mind vaatama, ma olin vangis ja teie tulite minu juurde.” Aga õiged vastavad talle: “Issand, millal me nägime sind näljasena ja andsime sulle süüa, või janusena ja andsime sulle juua? Millal me nägime sind kodutuna ja võtsime sind vastu? Millal me nägime sind alasti ja andsime sulle kehakatet? Millal me nägime sind haigena või vangis ja tulime sinu juurde?” Ja kuningas vastab neile: “Tõesti ma ütlen teile: kõik, mis te olete teinud minu vähematele vendadele, seda te olete minule teinud.”
Aga siis ütleb ta nendele, kes on tema vasakul käel: “Minge ära minu juurest, teie äraneetud, igavesse tulle, mis on valmistatud saatanale ja tema inglitele! Sest mul oli nälg ja teie ei andnud

mulle süüa, mul oli janu ja teie ei andnud mulle juua. Ma olin kodutu ja teie ei andnud mulle peavarju. Ma olin alasti ja teie ei andnud mulle kehakatet, ma olin haige ja vangis, aga teie ei tulnud mind vaatama!" Siis vastavad ka nemad: "Issand, millal me nägime sind näljasena või janusena, kodutuna või alasti, haigena või vangis, ega ole sind teeninud?" Ja tema vastab neile: "Tõesti ma ütlen teile, mida te iganes olete jätnud tegemata ükskõik kellele mu vähemate vendade seast, seda te olete minulegi tegemata jätnud!" Ja nemad lähevad igavesse karistusse, aga õiged igavesse ellu!" See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, inimesel tuleb elu jooksul teha mitmeid eksameid. Erialaeksamid on lausa vältimatud vastutusrikaste ametite puhul, kus õpetajad peavad olema veendunud, et õpilane on tõesti pädev lahendama ülesandeid, mida amet nõuab.

Kuid iga eksam on samal ajal ka võrdpilt ja ettekuulutus sellest eksamist, mis meil tuleb kord Jumala ees ära teha, kus meie Looja saab kontrollida, mida me oleme elu jooksul õppinud… või siis õppimata jätnud – nii et kõigist meie maa peal omandatud oskustest ei jätku muuks kui vaid põrgus katla kütmiseks või lausa selles istumiseks.
Me loeme patutunnistuse…

Jutlus

Armsad õed ja vennad, eksamitel esitavad õpetajad sageli konksuga küsimusi ja selleks tuleb alati valmis olla. Kuid iga kord ei aita isegi valmisolek, sest mõni vastus nõuaks tegelikult eksamineerija mõtete lugemist, või täpsemalt, küsimus ongi nimme nii mõeldud, et õpilane segadusse ajada, nii et talle jääks õige vastus eluks ajaks meelde.

Ühe niisuguse konksu otsa olen ma ka ise sattunud. Vaimulikus seminaris õppimise ajal esitas professor mulle pastoraalteoloogia eksamil lahendamiseks järgmise juhtumi: kujutagem ette, et preester kutsutakse surija juurde: preester tuleb kohale talle sakramente jagama, aga surija on täiesti teadvusel, no kohe täiesti teadvusel! Kuidas peab preester teda pihile võtma?

Püüdsin siis vastata nii ja teisiti, aga professor ei tunnistanud ühtki minu vastust õigeks. Lõpuks hakkas olukord mulle juba nalja tegema, nii et hakkasin mängima teiste eksamikomisjoni liikmete kannatusele. Ah, et kuidas ma siis selle preestrina käituksin. Noh, tuleksin uksest sisse, pühiksin

jalad ära, võtaksin mantli seljast, siis võtaksin kaabu peast ära… ei, kõigepealt muidugi tuleb võtta ära kaabu, ja alles siis mantel… oi ei, enne mantlit tuleks vist veel ka kindad käest ära võtta…

Teised professorid, kes komisjonis istusid, hakkasid tasapisi juba nihelema ja jämedat häält tegema – et teate, armas kolleeg, see on niisugune teoreetiline küsimus, et võibolla ütlete ikka ise ära, kuidas õige vastus oleks? Lõpuks soostuski professor kõikide suureks kergenduseks oma küsimuse ise ära vastama. "Noh, kui surija on täiesti teadvusel, no ikka päris teadvusel, siis tulebki teda pihile võtta nagu päris teadvusel inimest, ilma mingeid mööndusi tegemata…" Nagu selgus, seisnes küsimuse kaval konks selles, et vastus sisaldus juba küsimuses endas, ilma mingisuguse kavaldamiseta…

Armsad õed ja vennad, sama lugu on tänase evangeeliumiga. Kui Jeesus räägib taevariigist, siis sageli on tema võrdpiltides mingi ootamatu pööre või ülekantud tähendus; kuid seekord räägib ta üsna maiselt kõlavast kohtumõistmisest, ning üllatab meid sellega, et räägib päris otse, ilma mingite ülekantud tähendusteta. "Mida te iganes olete teinud või tegemata jätnud ükskõik kellele oma vähemate vendade seast, see tuleb teile kõik täpselt samamoodi tagasi!"

Muidugi, kui me tahame taevasel eksamil läbi pääseda, siis tuleb juba elu ajal tõenäoliselt ka pöörata tähelepanu, et me aitaksime tõesti just neid inimesi, kes meie abi ei kuritarvita, kelle nälg ei ole sellest, et nad ei viitsi köögikapist leiba võtta, ning kelle haigus pole simuleeritud; me peame jälgima et me ei annaks ära oma piiratud ressursse nendele, kes saades riided selga ja katuse pea kohale kisuvad meid endid alasti ja ajavad kodust välja; et me ei raiskaks oma head tahet nende peale, kes vangist pääsedes tulevad esimese asjana meid tapma ja paljaks röövima ning oma ohvritele veelkord kätte maksma.

Tänases Jeesuse poolt räägitud võrdpildis mingit konksu ei ole – see on täpselt nii, ikka kohe täpselt nii nagu päris elus on, ja täpselt nii tuleb sellega ka ümber käia, ilma mingite mööndusteta. Aamen.